

DANCE ME A PAINTING

De schilderijen van Anneke Wilbrink openbaren een sterke relatie tussen het opzetten en uitwerken van de compositie van een schilderij en het bedenken van een choreografie voor een wervelend dansspektakel. De overeenkomsten zijn frappant. De composities in de schilderijen van Anneke Wilbrink zijn in alle opzichten gelijkwaardig aan complexe choreografieën die een duizelingwekkend scala van dansbewegingen opleveren.

Een schilderij dansen: dat klinkt alsof het scheppingsproces makkelijk en soepel verloopt. Dit is echter zelden het geval. Wie de schilderijen van Anneke Wilbrink intensiever bestudeert en langer op zich laat inwerken, ontdekt een zinderende dialoog met de beeldmiddelen. Concentratie, alertheid, vindingrijkheid, trefzekerheid, inzicht, vakmanschap en een visionaire blik zijn onlosmakelijk verbonden met de werk- en zienswijze van Wilbrink. Wat vanzelfsprekend lijkt, blijkt in de praktijk vaak razend ingewikkeld te zijn.

Een goed schilderij confronteert ons zelden met het zwoegen, het denkwerk en het proces van wikken en wegen, schilderen en overschilderen, nuanceren en intensiveren, dat eraan ten grondslag ligt. Het heeft iets onontkoombaars en wekt de suggestie dat alles precies op de goede plek staat en dat er eigenlijk geen andere mogelijkheden zijn dan de opties waarvoor de schilder heeft gekozen.

De uitvoering van een wervelende choreografie vraagt bloed, zweet en tranen van de dansers die het ballet uitvoeren. Zo vereist ook het concipiëren en uitvoeren van wervelende, complexe composities het uiterste van de schilderkunstige capaciteiten. Dat maken de schilderijen van Anneke Wilbrink in één oogopslag duidelijk. Ze openbaren het vermogen om het maximale rendement uit de beeldmiddelen te halen.

Anneke Wilbrink confronteert ons met schilderkunst waarin gedrevenheid, bezieling en geestdrift beeldbepalend zijn. Ongekende energie, dynamiek en rollercoaster-achtige beleving zijn bepalen haar idioom. De beschouwer kan picturale avonturen beleven en de ongekende energie van wereldsteden lijfelijk ervaren. We worden letterlijk overspoeld door de vitaliteit van stedelijke landschappen die nooit slapen en niet tot rust komen. Er gebeurt heel veel tegelijk, waardoor het oog van de waarnemer gaat functioneren als het oog van een cycloon. Er is geen sprake van 'gewone' composities maar van adembenemende constellaties.

Schilderen is voor Anneke Wilbrink een kwestie van mentaliteit. Zij verheft de werkelijkheid en onderneemt artistieke expeditie. Elk schilderij garandeert een avontuurlijke ontdekkingstocht en een fysieke ervaring. Daarnaast speelt de magie van het beeld een belangrijke rol. Beeldende kunst die ertoe doet, kan een lonkend perspectief bieden. In de schilderijen van Anneke Wilbrink wisselen dit perspectief en de daarmee samenhangende dimensies voortdurend. Dat maakt ze enerverend en ook ongrijpbaar. Ze zijn nooit voor één gat te vangen. De kunstenaar draagt op haar eigen, authentieke manier bij aan het nieuwe tijdperk waarin de figuratieve schilderkunst terecht gekomen is. Zij doet dat met zoveel overtuigingskracht dat we bijna vergeten dat het in haar werk niet alleen draait om het verwerken en verbeelden van een gegeven werkelijkheid, maar eveneens om de ultieme pogingen die zij onderneemt om nieuwe vormen te vinden en oude inzichten opnieuw te definiëren en een plek te geven in het huidige tijdsgewricht.

Wie zich te veel focust op de geschilderde werkelijkheid raakt het zicht kwijt op de fascinerende dialoog van de kunstenaar met de materie. Daarom laat Anneke Wilbrink de werkelijkheid spectaculair ontsporen. Vanuit een kluwen van beeldinformatie en vanuit sterke concentraties van schilderkunstige handelingen en activiteiten destilleert zich een werkelijkheid die nog niet bestond voordat de kunstenaar die op doek vastlegde. Dankzij haar worden we nieuwe werelden gewaar. En we worden er ook daadwerkelijk binnengeleid. Wilbrink neemt de gidsfunctie voor haar rekening.

Wat chaotisch lijkt en tot desoriëntatie zou kunnen leiden, wordt onder haar gezag toegankelijk.

Er gaapt een kloof tussen kijken en zien. Meestal kijken we gedachteloos naar dingen zonder de kijkervaring te laten indalen in onze geest. Zien (in de betekenis van waarnemen, beleven of ervaren) vereist een ontvankelijke opstelling en een open houding. Anneke Wilbrink stelt impliciet vragen over zienswijzen, bijzondere details, waarnemingsvermogen, de essentie van verbeelding, zien en beleven, de menselijke maat, over reflectie en introspectie, de intensiteit van ervaringen, de magie van verf op doek en over transformatieprocessen die de aard en hoedanigheid van dingen veranderen. Zij plaatst waarnemingen in een breder perspectief, in een andere context en in een nieuw en ongekend daglicht. Zij lokt ons haar werk binnen met oogstrelende effecten. Daarbij gaat het nooit om de effecten op zich. Beeldmiddelen fungeren als verleiders. De eindresultaten refereren aan de persoonlijke ervaringen, gewaarwordingen en opvattingen van de kunstenaar.

Anneke Wilbrink ontsluit zowel droomdomeinen als virtuele werelden. Ze geneest de beschouwer van vertroebelde zienswijzen en geconditioneerd kijkgedrag. Ze activeert nieuwe reflexen, inzichten en impulsen. Zó maakt ze ons immuun voor blindheid die voortkomt uit de macht van de gewoonte.

En zó danst ze haar schilderijen: keer op keer. Ze doet dat met een solide combinatie van authentiek idioom, het vermogen om materie naar haar hand te zetten en de kwaliteit om onze blik te sturen, te manipuleren en te fixeren.

Wim van der Beek

schrijver/kunstrecensent

curator actuele kunst